

temps que va entre 1977 i 1987, sobre una crisi ben palesa que no és suficient per evitar la força de les arrels de l'Agrupació i el seu creixement. Una darrera part titulada «Una jove Coral de 75 anys», pot servir de magnífic colofó al treball que clou amb una sèrie de dades sobre la situació actual de l'entitat. Un dels molts encerts del llibre ha estat el material gràfic i fotogràfic que il·lustren moltíssimes de les seves pàgines. S'agraeixen els llibres d'aquesta mena, on el disseny és un suport ben fet i ben distribuït, que dóna ajuda a les aportacions històriques i amb un clar objectiu de divulgació. Permet, això, que creixi l'interès, i atenua la dimensió històrico-cronològica del treball, que en bon encert, Clusellas pal·lia sovint donant-nos unes dades que ens expliquen aspectes de la vila amb d'altres d'interès més global. Sense menysprear el treball d'equip fet en l'estudi —ben lloable per altra banda— es troba a faltar, però, el nom de l'autora a la part exterior del llibre o en el seu lloc, manca que opino que no es pot permetre en publicacions d'aquestes característiques.

Al final del llibre, Carme Clusellas dóna dades sobre Bibliografia General i sobre la documentació i fonts de consulta fetes per la investigació, fet que permet confrontar i ampliar el treball si és que en algun moment algú vol fer-ho. Destaco això, perquè el rigor de les dades aportades per Clusellas són perfectament comprovables en els fons documentals explicats en el llibre, i per remarcar de nou, tot i que és prou sabut, que Carme Clusellas és exigent amb els seus treballs i els resultats finals als quals ens té avesats són més que bons. Aquesta historiadora d'Art, amb estudis i coneixements, a més, de conservació i restauració de béns mobles i pintura, ha fet una esplèndida incursió en la micro-història del país, i en concret amb un treball que ens descobreix una part essencial de la vila de Cardedeu.

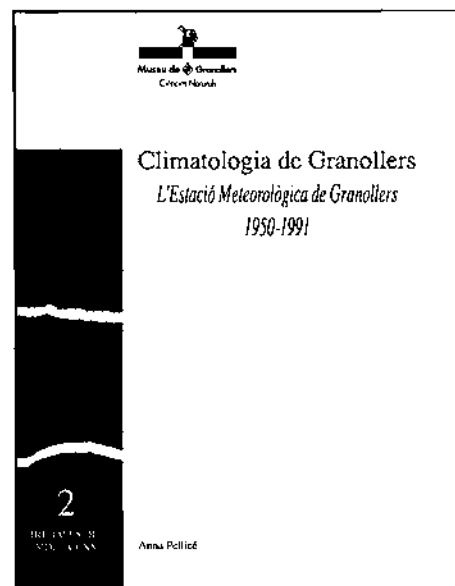
Joan Garriga i Andreu

**CLIMATOLOGIA DE GRANOLLERS
L'ESTACIÓ METEOROLÒGICA DE GRANOLLERS,
1950-1991**

Anna Pellicé

Treballs del Museu de Granollers-Ciències Naturals núm. 2
Granollers, 1993

Els que ens dediquem a la meteorologia agraïm la publicació de llibres com aquest d'Anna Pellicé. Per a molts, un observatori meteorològic, pot semblar un lloc sense cap mena d'importància, però la seva

significació és gran a l'hora de conèixer el clima d'una localitat i d'una comarca. A més a més, un observatori meteorològic és la base dels models numèrics de predicció o mapes del temps que serveixen per saber quin és l'estat de les capes atmosfèriques i la seva evolució futura. A Catalunya, un observatori és encara més important, ja que ens permet conèixer millor la climatologia d'aquest país tan complicat meteorològicament parlant.

Aquest acurat recull d'Anna Pellicé, de dades meteorològiques de l'observatori de Granollers, ens acosts molt més al que sabem de forma molt general i no gaire completa del clima de Granollers i de l'àrea del Vallès Oriental i ens ho clarifica. Ara, amb aquest, podem aprofundir enormement en el coneixement de totes les variables meteorològiques i el seu comportament a la capital del Vallès Oriental.

Es tracta d'una obra que pot ser consultada per qualsevol persona interessada en el tema. Des d'un simple tafaner, que vulgui descobrir fets curiosos o recordar les grans nevades, els grans freds o les grans pluges, passant pels entesos en la matèria que vulguin utilitzar les dades pels molts i variats estudis que es poden fer, o persones, que per la seva activitat econòmica, necessitin saber els trets climàtics d'aquesta ciutat d'una forma acurada, precisa i completa, tal com està exposat en aquest magnífic recull de l'Anna Pellicé.

Del llibre, als que no hi sou entesos, us recomanaria la part que tracta sobre fets curiosos i efemèrides ja que tots els que han passat durant les darreres dècades hi són presents i a més a més, amb unes magnífiques fotografies, que corresponen a les tràgiques inundacions de l'any 1962 i a la gran nevada del mes de desembre del mateix any. Als entesos és difícil recomanar-los una part del llibre, ja que des de

l'estudi de les diferents variables meteorològiques, passant per la història de les observacions meteorològiques a Granollers i fins al perfil climàtic de la ciutat tot és molt interessant.

Ressaltaré també, el clar i complet tractament de les dades, ja que la classificació està feta amb taules i també gràfics. Aquests precisament permeten, amb un ràpid cop d'ull, una clara valoració dels principals trets climàtics.

Veient aquest llibre d'Anna Pellicé crec que no s'hauria de perdre l'empenta que s'ha demostrat a l'hora de fer aquesta recopilació, ja que a Catalunya, obres d'aquesta mena no són massa freqüents, tot i que per a molta gent serien d'una gran utilitat i ens portarien a conèixer millor els tipus de temps que ens afecten. Això ens permetria, adaptar-nos millor a segons quines condicions i prevenir conseqüències negatives que la meteorologia ens pot portar.

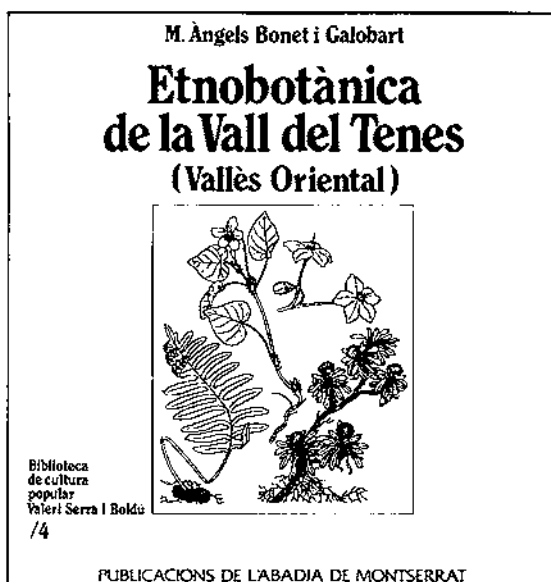
Francesc Mauri i Domènech

obra, caldria considerar els estudis etnobotànics entre les disciplines que de forma urgent ens cal desenvolupar. Tot i que aquest estudi s'inscriu perfectament en la tradició botànica catalana, cal assenyalar l'oportunitat d'aquest estudi, en un moment en què part del que és la nostra cultura popular entorn de les plantes sols és escrit en la memòria dels nostres avis. Etnobotànica de la Vall del Tenes, ha estat premiat amb el IV Premi de Cultura Popular Valeri Serra i Boldú atorgat per l'Ajuntament de Bellpuig. És una obra científica excel·lent, tesi de llicenciatura en farmàcia, que ens mostra molt exhaustivament les aplicacions diverses de les plantes, sobretot pel que fa al seu ús medicinal.

Destaquem, per a tots aquells possibles lectors, que l'obra és molt interessant des del punt de vista de l'especialista, ja que se'ns hi recull les aplicacions de més de dues-centes espècies diferents de plantes. A partir de la descripció de les característiques geogràfiques més rellevants de la vall del Tenes, des del medi físic al desenvolupament demogràfic recent, l'obra ens presenta un catàleg amb totes les espècies estudiades, les parts utilitzades i quines són les virtuts farmacològiques atribuïdes a cada una. En el capítol dedicat a les formulacions, podem trobar totes les fórmules o barreges de plantes amb una determinada utilitat medicinal, amb anotació del municipi d'on prové el remei. També trobem algunes anotacions a l'aplicació de les plantes en la gastronomia i les creences quant l'ús màgic o religiós de les plantes; també es recullen les aplicacions de productes no vegetals com a remeis medicinals i màgics. El treball acaba amb un acurada discussió dels resultats en comparació a altres estudis etnobotànics regionals i analitza la informació obtinguda en relació a la bibliografia preexistent. Així poden constatar-se les aplicacions no conegudes, el grau de cultura botànica dels informants, les plantes més usades, el nom de les plantes, etc.

Però cal assenyalar l'interès que pot suposar a tot possible lector l'apartat de l'obra que recull les entrevistes a les persones que han estat els informants d'aquesta memòria històrica que es perd en els segles. Aquest apartat es desenvolupa a partir d'una petita ressenya biogràfica de la persona informant, i ens recull el més important de l'entrevista. En alguns casos se'ns transcriu textualment l'expressió utilitzada en la conversa, recurs que amplia encara més l'interès general d'aquest magnífic llibre.

Antoni Arrizabalaga

ETNOBOTÀNICA DE LA VALL DEL TENES (VALLÈS ORIENTAL)

M. Àngels Bonet i Galobart

Bibl. de cultura popular V. Serra i Boldú núm. 4

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Barcelona, 1993

Entre les novetats bibliogràfiques que han aparegut en els darrers mesos cal destacar en un lloc preeminent l'Etnobotànica de la Vall del Tenes, de M. Àngels Bonet.

Com ja ens explica Bolòs en el pròleg d'aquesta